

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 lutego 2017 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II C 278/14 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi:

1. podwyższono rentę na zwiększone potrzeby, zasądzoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi II Wydział Cywilny z dnia 26 maja 2006 r. (sygn.. akt II C 2116/04), zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi I Wydział Cywilny (sygn. akt I Aca 1251/06) w kwocie po 769,50 zł miesięcznie , począwszy od 15 września 2005 r i na przyszłość w następujący sposób:

- a) za okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2013 roku do kwoty po (...) miesięcznie;
- b) za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku do kwoty po (...) miesięcznie;
- c) za okres od 1 stycznia 2016 roku i na przyszłość do kwoty po (...) miesięcznie;

ustalając, iż każda rata jest płatna do dnia 10 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat , z tym , że odsetki od rat wymagalnych przed dniem 30 października 2012 roku rozpoczynają bieg od tej daty,

1. oddalono powództwo w pozostałym zakresie

Postanowieniem z dnia 30 marca 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi uzupełnił wyrok z dnia 10 lutego 2017 roku co do kosztów procesu (postanowienie k. 173) .

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany reprezentowany przez pełnomocnika. Zaskarżył wyrok w całości.

Na podstawie 368§1 pkt 2 k.p.c. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- naruszenie przepisów prawa materialnego, art. 907 § 2 k.c. poprzez uznanie, iż od czasów wyrokowania w 2006 roku zwiększyły się potrzeby Powódki w zakresie pomocy osób trzecich, tymczasem gdy zakres pomocy uległ zmniejszeniu, gdyż Sąd Okręgowy w Łodzi w 2006 roku ustalił pomoc osób trzecich w wymiarze 3 godzin dziennie, a Sąd Rejonowy dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi w 2017 roku uznał, iż Powódce potrzebna jest nadal pomoc osób trzecich, jednakże w wymiarze 2 godzin dziennie oraz przyjęcie zbyt wysokiej stawki w wysokości 10 złotych za godzinę, gdy tymczasem Powódka nie potrzebuje specjalistycznej i wykwalifikowanej opieki osób trzecich, lecz jedynie wsparcia w codziennych czynnościach, w których pomaga Powódce rodzina i sąsiadka;

- naruszenie przepisów prawa materialnego, art. 444 § 2 k.c. poprzez wliczenie na poczet renty na zwiększone potrzeby takich składników jak wymiana protezy i leja silikonowego, gdy tymczasem protezy i leje silikonowe podlegają refundacji na podstawie przedstawionych faktur, lecz nie mogą być zakwalifikowane jako składnik renty, gdyż nie należą do świadczeń tzw. "cyklicznych";

- naruszenie przepisów prawa procesowego, art. 233 k.p.c. mającego istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów i przyjęciu, że przyznana kwota renty jest adekwatna do aktualnych potrzeb powódki, gdy tymczasem błędnie ustalono ilość potrzebnych turnusów rehabilitacyjnych uznając, iż Powódka winna uczestniczyć w turnusie rehabilitacyjnym raz na 2 lata, jednakowoż z opinii biegłej sądowej z zakresu rehabilitacji dr n. med. G. B. wynika, iż wskazane jest korzystanie przez Powódkę z turnusów rehabilitacyjnych raz na 2-3 lata.;

- naruszenie przepisów prawa procesowego, art. 233 k.p.c. mającego istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów i nieuwzględnieniu opinii biegłej sądowej z zakresu

rehabilitacji dr n. med. G. B., z której wynika, iż potrzeby Powódki z zakresie kosztów przeznaczonych na leki nie uległy zwiększeniu względem zasądzonej kwoty wyrokiem z 2006 roku (100,00 zł), tymczasem gdy uległy one zmniejszeniu do kwoty 23,88 zł, co nie zostało uwzględnione w wyroku;

- naruszenie przepisów prawa procesowego art. 232 k.p.c. poprzez wydanie wyroku zasądzającego roszczenie, mimo iż Powódka nie udowodniła, że roszczenie w dochodzonej wysokości jej przysługuje, a to na niej spoczywał ciężar udowodnienia faktu, z którego wywodzi skutki prawne;

- naruszenie przepisów prawa materialnego, 6 k.c. poprzez naruszenie zasady ciężaru dowodu i wydanie wyroku, w sytuacji gdy powódka nie udowodniła przysługującego jej roszczenia;

- naruszenie przepisów prawa procesowego, 245 k.p.c. poprzez uwzględnienie przez Sąd faktur pro forma oraz faktur zaliczkowych, które nie mogą stanowić podstawy wyrokowania, gdyż nie stanowią potwierdzenia, iż Powódka w rzeczywistości poniosła koszty wskazany w w/w dokumentach, a są jedynie dowodem iż dama rzecz(usługa) tyle kosztuje aniżeli Powódka poniosła takie koszty;

- naruszenie przepisów prawa procesowego, art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz dowolną a nie swobodną ocenę dowodów pozostającą w sprzeczności z doświadczeniem życiowym, polegającą na przyznaniu wiarygodności zeznaniom Powódki i zasądzeniu wskazanej przez stronę powodową kwoty z tytułu podwyższonej renty na zwiększone potrzeby, gdy tymczasem z przedstawionych przez Powódkę faktur wynikają inne wartości niż wskazane w uzasadnieniu wyroku;

Powołując się na powyższe podstawy zaskarżenia, skarżący wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa, ewentualnie
- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania,
- zasądzenie od strony przeciwnej kosztów postępowania przed sądem I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o:

1. oddalenie apelacji;
2. zasądzenie od pozwanego zakładu ubezpieczeń na rzecz powódki B. P. (1) kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za postępowanie przed sądem apelacyjnym.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach:

W dniu 7 czerwca 2004 r. powódka uczestniczyła w wypadku komunikacyjnym, w wyniku którego, na skutek potrącenia przez motor, doznała m.in. amputacji urazowej podudzia prawego. Wyrokiem z dnia 26 maja 2006 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie sygn. II C 2116/04 toczącej się z powództwa B. P. przeciwko (...) SA w W. (poprzednikowi prawnemu pozwanego) zasądził na rzecz powódki m.in. rentę na zwiększone potrzeby za okres od dnia 15 września 2005 r. i na przyszłość w kwocie 855 zł miesięcznie, płatnej do 10-go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z kwot. Wydając ten wyrok Sąd Okręgowy ustalił 10% stopień przyczynienia się powódki do zaistnienia wypadku. Ustalając wysokość renty na zwiększone potrzeby od dnia 15 września 2005 r. i na przyszłość Sąd Okręgowy miał na uwadze zwiększone potrzeby powódki związane z wydatkami na leczenie, utrzymaniem protezy, dojazdami do lekarza oraz niezbędnej pomocy osób trzecich. Koszt zakupu leków Sąd Okręgowy ustalił na 100 zł miesięcznie, koszt przejazdu taksówkami - na 100 zł miesięcznie, pomoc innych osób w wymiarze 3 godzin dziennie przy przyjęciu stawki 5 zł za godzinę - na 450 zł miesięcznie, koszty związane z utrzymaniem protezy - na 205 zł miesięcznie. Ta ostatnia pozycja obejmowała: wydatki na pończochy kikutowe

w wysokości 179 zł kwartalnie, wydatki na kosmetyki do pielęgnacji kikuta - 221 zł kwartalnie, wydatki na pokrycie kosmetyczne protezy - 850 zł rocznie. Na powyższej podstawie Sąd Okręgowy ustalił miesięczną rentę w wysokości 855 zł. Wyrokiem z dnia 22 marca 2007 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił powyższy wyrok w zakresie renty za w/w okres, obniżając ją do 769,50 zł miesięcznie, co wynikało z przyjęcia, że powódka w 10% przyczyniła się do wypadku, co z kolei uzasadnia pomniejszenie tak ustalonej renty o ten wskaźnik.

Od czasu wydania w/w wyroku zwiększyły się potrzeby powódki w tym sensie, że wymaga więcej rehabilitacji, która usprawnia krążenie w kikucie, zmniejsza bóle fantomowe, pomaga na kręgosłup; gdy powódka nie korzysta z rehabilitacji odczuwa ból, „ciągnie” ją, zanikają mięśnie. W celu ćwiczenia w domu powódka zakupiła rower (z dofinansowaniem opieki społecznej). Korzysta z rehabilitacji w Ł. na NFZ na ul. (...), dwukrotnie od czasu wypadku korzystała z prywatnej rehabilitacji (220 zł za cykl zabiegów), korzysta też trzy razy w roku z prywatnych wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne do C., których koszt w ok. 1/3 pokrywa syn. Lekarz ortopeda zaleca powódce częstą rehabilitację - wizyty ambulatoryjne raz na 2 miesiące, a turnusy raz w roku.

Od czasu wyroku pogorszył się stan zdrowia powódki w związku z tym, że powódka stała się starsza. Na jej mniejszą samodzielność składają się także dodatkowe dolegliwości, niezwiązane z wypadkiem, w szczególności astma. Powódka wymaga pomocy do sprzątania, zakupów, gdy gdzieś wychodzi. Opiekę nad powódką sprawują dzieci, a także sąsiadka, której powódka płaci 10 zł za godzinę. Córka powódki jest u niej codziennie, czasem co drugi dzień, pomaga jej się umyć. zrobić zakupy, sprząta.

Od czasu w/w wyroku zdrożały kosmetyki do pielęgnacji kikuta. W 2014 r. powódka wydawała na nie 300 zł na dwa miesiące. Użytkowanie protezy wymaga wymiany leja silikonowego oraz pokrycia na protezę; jeśli się tego nie robi proteza jest źle dopasowana, a pokrycie się po prostu niszczy, przeciera.

Od czasu poprzedniego wyroku pogorszyło się zdrowie psychiczne powódki, leczyła się prywatnie u psychiatry, korzysta z pomocy psychologa, przyjmuje leki psychotropowe. Dokucza jej nerwowość (powódka jest bardziej nerwowa niż w 2006 r.), trudności ze snem, martwi się o przyszłość, o to, że opieka nad nią będzie absorbująca dla dzieci i stanie się powodem kłótni między nimi. nieraz łąka przez telefon w rozmowach z teściową syna. E. B., która także opiekuje się powódką, spędzając z nią czas, żeby powódka nie była sama.

Powódka w związku z wypadkiem przyjmuje nadal leki przeciwbólowe. Od chwili wypadku powódka obecnie użytkuje trzecią protezę, ostatnio wymieniła też lej do protezy. Za to dostała zwrot pieniędzy do pozwanego. O konieczności regularnej wymiany protezy, jak również o konieczności wymiany pokrycia na protezę, powódka dowiedziała się po poprzednim wyroku. Obecnie kosmetyki do pielęgnacji kikuta kosztują ok. 440 zł na dwa miesiące

Z punktu widzenia ortopedycznego stan zdrowia powódki jest podobny do tego z 2006 r. Elementy protezy, w którą zaopatrzona jest powódka ulegają zużyciu i muszą być wymieniane w miarę upływu czasu.

Powódce przysługuje co trzy lata wymiana protezy z 100% refundacją NFZ do limitu ceny 1 800 zł, przy czym koszt nowej protezy modularnej podudzia wynosi ok. 20 000 -30 000 zł. W trakcie 3 letniej eksploatacji NFZ refunduje naprawy, w tym rękawa silikonowego leja protezowego , w 100% do kwoty 600 zł oraz 12 par pończoch kikutowych rocznie w 100% do limitu ceny 240 zł. Po upływie trzech lat naprawy i renowacja odbywają się na koszt pacjenta. Konieczne są wydatki na zakup pończoch kikutowych w cenie ok. 50 zł za sztukę. Konieczna jest też wymiana rękawa leja silikonowego 1-2 razy w roku w zależności od zmian anatomicznych kikuta wynikających z postępującego zaniku mięśniowego. Koszt rękawa silikonowego leja protezowego wynosi ok. 1 700 zł. W razie zużycia pokrycia kosmetycznego elementów protezowych podudzia, stopy podudzia i pończoch kosmetycznych konieczna jest ich wymiana. Koszt tych elementów to odpowiednio: 2 400 zł, 1 300 zł, 350 zł za szt. pończoch kosmetycznych.

Aktualnie zwiększone potrzeby powódki wynikają z konieczności systematycznej pielęgnacji (stosowania płynu odkażającego, olejku regeneracyjnego i kremu przeciw potliwości), napraw eksploatacyjnych protezy, rehabilitacji dwa razy w roku (przeprowadzanej w specjalistycznych placówkach przeciwdziałającej zmianom zanikowym i zwyrodnieniowym narządów ruchu wynikającym z zaburzeń bilansu mięśniowego kończyny dolnej lewej oraz

stacycznie-dynamicznych kręgosłupa spowodowanych patologicznym chodem), korzystania z pomocy osób trzecich z powodu ograniczeń w długotrwałym staniu i chodzeniu, w częstych zmianach pozycji ułożeniowych ciała, w przenoszeniu ciężarów przekraczających 1/20 wagi ciała (3kg). Od 2006 r. u powódki systematycznie postępuje inwolucja mięśni kikutu, zmieniająca jego kształt, co powoduje konieczność wymiany rękawa leja silikonowego w protezie. Od 2006 r.. na skutek niefizjologicznego chodu, powodującego przewlekłe zaburzenia statyczno-dynamiczne kręgosłupa, częściej i o większym nasileniu występują zespoły bólowe kręgosłupopochodne w przebiegu samoistnej choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa.

Zakres pomocy osób trzecich to 2 godziny dziennie (pomoc podczas kąpieli, w czynnościach codziennych jak pranie, prasowanie, podczas wychodzenia z domu na zakupy, do lekarza, w sprawach urzędowych, na spacer).

Ze względu na dolegliwości bólowe narządu ruchu powódka wymaga doraźnego stosowania niesterydowych leków przeciwbólowych, których miesięczny koszt nie przekracza 30 zł.

Jeśli chodzi o rehabilitację powódka powinna codziennie wykonywać wyuczone ćwiczenia we własnym zakresie przez około godzinę. Dwa razy w roku konieczna jest trzytygodniowa rehabilitacja ambulatoryjna, podczas której korygowane są ćwiczenia do samodzielnego wykonywania, stosowane są masaże, ćwiczenia czynne oporowe wg testu mięśniowego oraz zabiegi fizyoterapeutyczne przeciwbólowe i zwalniające tempo narastania zmian zwyrodnieniowych, zwłaszcza kręgosłupa. Raz na 2-3 lata wskazane jest korzystanie z 14-dniowych turnusów rehabilitacyjnych. NFZ zapewnia rehabilitację w wymiarze 1 cyklu obejmującego 10 dni terapeutycznych co 6 miesięcy. Czas oczekiwania na zabiegi na terenie dzielnicy B. waha się od 2 do 4 miesięcy. Turnusy rehabilitacyjne są dofinansowywane przez PFRON, wysokość wynagrodzenia uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności. Koszt turnusu to od 3 000 do 6 000 zł. Mogą być przyznawane osobom niepełnosprawnym nie częściej niż co 12 miesięcy.

U powódki do chwili obecnej utrzymują się, ze zmiennym natężeniem, objawy zaburzeń adaptacyjno-depresyjnych, które wystąpiły u powódki na skutek wypadku. Objawy te są podtrzymywane przez stan niepełnosprawności, dyskomfort i ograniczenia wynikające z amputacji. Obecnie powódka ujawnia obniżenie nastroju, lęk, obawy dotyczące stanu zdrowia i funkcjonowania w przyszłości, poczucie trudy, krzywdy i niepełnosprawności, a także poczucie braku perspektyw. Powódka wymaga kontynuacji leczenia farmakologicznego, którego koszt aktualnie wynosi ok. 30-40 zł miesięcznie. Wskazane jest również u powódki leczenie psychoterapeutyczne, które - przy uwzględnieniu czasu oczekiwania u udzielenie świadczenia - może być realizowane w ramach usług refundowanych przez NFZ (opinia biegłego psychologa - k. 130).

W 2012 r. powódka zapłaciła za lej silikonowy 1 670 zł. za kosmetyki pielęgnujące 256 zł. Pończochy kikutowe w 2012 r. kosztowały 50-55 zł za sztukę, pokrycie kosmetyczne podudzia - 2 395 zł, pokrycie kosmetyczne stopy protezowej - 1 300 zł. W marcu 2013 r. powódka zapłaciła za pończochę kosmetyczną podudziową 60 zł. we wrześniu 2014 r. koszt pończoch kikutowych wynosił 210 zł, a w październiku 2013 r. powódka zapłaciła za kosmetyki pielęgnujące 230 zł, a w kwietniu 2014 r. - 190 zł. W 2014 r. powódka wymagała corocznego zaopatrzenia 12 sztuk pończoch kikutowych w cenie 570 zł oraz 6 par pończoch kosmetycznych w cenie 350 zł. Aktualnie koszt kosmetyków do pielęgnacji kikutu wynosi powódkę ok. 440 zł na 2 miesiące. Pokrycie kosmetyczne protezy wystarcza na trzy lata, ale co półtora roku powinno być wymieniane, w razie konieczności i zużycia.

W dniu 15 października 2012 r. powódka skierowała do pozwanego wniosek o podwyższenie renty do kwoty 1 500 zł, motywując go zmianą okoliczności i stosunków związanych z pogorszeniem się stanu zdrowia powódki i spadkiem siły nabywczej pieniądza oraz koniecznością okresowej wymiany protezy wzrostem wydatków na leczenie i korzystanie z pomocy osób trzecich. Wezwanie zostało wysłane do pozwanego listem poleconym dnia 22 października 2012 r. W dniu 30 października 2012 r. pozwany odpowiedział na wezwanie prosząc o dodatkowe informacje (wniosek o podwyższenie renty -k. 18. odpowiedź - k 7)

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie wskazanych dowodów. Sąd oddalił wniosek pozwanego o zwrócenie się do NFZ i do przychodni rehabilitacyjnej na ul. (...) o wskazanie ile razy powódka składała wniosek o turnus rehabilitacyjny i czy zgłaszała się na rehabilitację, czy są możliwości rehabilitacji w ramach NFZ i jak długo się czeka,

gdyż wniosek ten sąd uznał za spóźniony - powódka składała bowiem wcześniej informacyjne wyjaśnienia, z których wynikały okoliczności związane z rehabilitacją, jeżeli zatem pozwany widział potrzebę weryfikacji słów powódki, mógł złożyć ten wniosek już w tamtym czasie. Dopuszczenie tego dowodu na praktycznie ostatniej rozprawie (odroczenie na zaledwie 2 tygodnie wynikało wyłącznie z woli stron negocjacji ugodowych) spowodowałoby przedłużenie postępowania. Dodatkowo należy stwierdzić, że kwestia dostępności rehabilitacji na (...) była przedmiotem wypowiedzi biegłej z zakresu rehabilitacji, której opinii pozwany nie kwestionował ani nie żądał jej uzupełnienia, biegła wypowiedziała się także na okoliczność sposobu i warunków dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych. W tej części zatem wniosek pozwanego zmierzałby do wykazywania tej samej okoliczności.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy poczynił następujące rozważania:

Zgodnie z treścią art. 907 § 2 k.c., jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie.

Powyższy przepis pozwala zatem na podwyższenie uprzednio zasądzonej renty, o ile dojdzie do takiej zmiany stosunków, która to podwyższenie uzasadnia, tj. o ile dojdzie do zwiększenia potrzeb osoby uprawnionej. Zmianą okoliczności, która na podstawie powyższego przepisu pozwala na zwiększenie renty może być także wzrost cen leków, leczenia czy zaopatrzenia medycznego.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy trzeba przypomnieć, że przy ustalaniu pierwotnej wysokości renty sąd brał pod uwagę następujące potrzeby powódki: koszt utrzymania protezy, koszt pomocy osób trzecich oraz koszt leków i dojazdów.

W zakresie kosztów utrzymania protezy przyjęto, że na pokrycie tych potrzeb powódki wystarczająca jest kwota 205 zł miesięcznie, obejmująca wydatki na pończochy kikutowe w wysokości 179 zł kwartalnie (tj. ok. 60 zł / m-c), wydatki na kosmetyki do pielęgnacji kikuta - 221 zł kwartalnie (tj. ok. 73 zł/m-c), wydatki na pokrycie kosmetycznych protezy - 850 zł rocznie (tj. ok. 71 zł / m-c). Od czasu wyrokowania w 2006 r. do chwili obecnej koszty te znacznie wzrosły. Wynika to nie tylko z przesłuchania powódki, ale także ze złożonych faktur, jak i z opinii biegłej. W 2012 r. koszt kosmetyków pielęgnujących wynosił 256 zł, co jest wydatkiem - jak wynika z przesłuchania powódki - na dwa miesiące, a zatem miesięcznie była to kwota ok. 125 zł. W 2014 r., jak wynika z przesłuchania powódki, na kosmetyki te wydawała ok. 300 zł na 2 m-ce, z więc ok. 150 zł miesięcznie. Z kolei w 2016 r. koszt tych kosmetyków (na 2 m-ce) wzrósł do ok. 400 zł, a więc 200 zł miesięcznie. W stosunku zatem do kosztu przyjętego w 2006 r. na poziomie 73 zł doszło do znaczącej zmiany okoliczności pod tym względem. Przy ustalaniu wysokości renty w 2006 r. sąd wziął pod uwagę także koszt pończoch kikutowych 60 zł miesięcznie. Koszt ten jest stabilny, jednak trzeba uwzględnić także okoliczność, że oprócz pończoch kikutowych powódka wymaga także pończoch kosmetycznych. Biorąc pod uwagę przesłuchanie powódki, załączone faktury oraz informacje ze sklepu ortopedycznego można przyjąć, że koszt obu rodzajów pończoch w przeliczeniu na miesiąc to ok. 75 zł (570 + 350 na rok), w stosunku do przyjętej w 2006 r. kwoty 60 zł nastąpił zatem wzrost. Kolejny składnik kosztów utrzymania protezy to koszt pokrycia kosmetycznego. Jak wynika z faktur pro forma z 2012 r. koszt pokrycia kosmetycznego podudzia wynosił wtedy 2 395 zł, zaś pokrycia kosmetycznego stopy protezy - 1 300 zł. Koszt ten, jak wynika z opinii biegłej aktualny był także w 2015 r. Przyjmując za powódką, że pokrycie powinno być wymieniane co półtora roku, co koresponduje z opinią biegłej, która uznaje za wskazane wydatki na pokrycie kosmetycznych protezy w razie ich zużycia, a jednocześnie jak wynika z przesłuchania powódki i opinii biegłej okres eksploatacji protezy to 3 lata, wymiana pokrycia przypada raz na okres eksploatacji protezy, co oznacza, że jest to wydatek mniej więcej raz na 3 lata. Przeliczając ten koszt na koszt miesięczny otrzymujemy kwotę ok. 103 zł/m-c. Łącznie zatem koszt utrzymania protezy rozłożony na koszt miesięczny wynosi 303 zł dla okresu 2012 i 2013 r., 328 zł dla 2014 i 2015 r. oraz 378 zł dla 2016 r. i na przyszłość (różnica wynika z podrożeń kosmetyków do pielęgnacji kikuta). Dodatkowo trzeba wziąć pod uwagę, że jak się okazało w trakcie użytkowania protezy, konieczna jest jej okresowa wymiana. Okres eksploatacji protezy, jak wynika z opinii biegłej, wynosi 3 lata (znajduje to też potwierdzenie w systemie refundacji protez przez NFZ - naprawy refundowane są przez 3-letni okres, co trzy pacjentowi przysługuje wymiana protezy). Koszt protezy, jakiej używa powódka to ok. 30 000 zł (taką górną

granicę wskazała biegła, zaś świadek T. P. wskazał na taki właśnie koszt nowej protezy mamy). Uśredniając ten koszt do kosztu miesięcznego otrzymujemy kwotę 833 zł/m-c. Do tego trzeba doliczyć koszt wymiany leja silikonowego, która jest koniecznością na skutek zmian anatomicznych kikutu - ok. 1 700 zł raz w roku. a więc ok. 141 zł miesięcznie. Do kosztu utrzymania protezy należy zatem dodać miesięcznie 974 zł, który to koszt uwzględnia zwiększone potrzeby powódki także w zakresie koniecznej okresowej wymiany protezy i leja silikonowego. Należy podkreślić, że wymiana leja - jak wynika z opinii biegłej z zakresu rehabilitacji - jest wydatkiem o tyle uzasadnionym, że wpływa na prawidłowe zamocowanie protezy, a w konsekwencji na wydolność chodu. O ile jednak w ocenie sądu koszt wymiany protezy i leja składa się na zwiększone (w stosunku do 2006 r.) potrzeby powódki, to jego uwzględnienie w rencie możliwe jest dopiero od 2016 r. Skoro bowiem powódka otrzymała od pozwanego zwrot kosztów nowej protezy (wymienionej w 2015 r.) oraz wymiany leja silikonowego, to w tym zakresie potrzeby powódki zostały pokryte.

W zakresie kosztów pomocy osób trzecich trzeba mieć na względzie, że powódka nadal z tej pomocy korzysta, w tym także odpłatnie (10 zł/h). Od czasu wyrokowania w 2006 r. zwiększyły się nie tylko stawki za opiekę stosowane przez (...), przyjmowane często pomocniczo w ustalaniu kosztów zaspokojenia potrzeb w zakresie opieki osób trzecich, ale także przeciętne miesięczne wynagrodzeni. Niewątpliwie jest to zatem zmiana stosunków, o której mowa w art. 907 § 2 k.c., możliwe jest więc podwyższenie renty na tej podstawie. Skoro zatem powódka nadal wymaga opieki osób trzecich do pewnego rodzaju czynności, wymiar ten, określony obiektywnie przez biegłego, to 2 godziny dziennie, zaś stawka rzeczywiście stosowana przez powódkę to 10 zł. koszt pomocy osób trzecich wynosi 600 zł m-c (2h x 30 dni x 10 zł). Kwotowo określona wartość tej pomocy w wyroku z 2006 r. to 450 zł. Niewątpliwie zatem można mówić o zwiększeniu potrzeb powódki także i w tym zakresie.

Bez zmian pozostają koszty leczenia i dojazdów ustalone jako składnik renty w 2006 r. , tj. 100 zł i 100 zł. Powódka wprawdzie powoływała się ogólnie na wzrost kosztów leczenia, jednakże nie wykazała, aby koszt jej leków przekraczał w/w kwotę. Przeciwnie, opinia biegłej z zakresu rehabilitacji (co do leków przeciwbólowych), jak i biegłej z zakresu psychiatrii (co do leków psychiatrycznych) zdają się potwierdzać, że powódka nie powinna ponosić na te leki wyższych wydatków. Z drugiej strony pozwany nie kwestionował tej wysokości, nie wskazywał na obniżenie potrzeb w tym zakresie, nie żądał obniżenia renty, zatem ten składnik (jak i składnik związany z kosztami dojazdów - z tych samych względów) należy uznać za pozostający na tym samym poziomie i niewymagający podwyższenia.

Podsumowując zatem, wzrost kosztów utrzymania protezy, konieczność jej okresowej wymiany (jak i jej elementów), jak również kosztów opieki osób trzecich, uzasadnia podwyższenie miesięcznej renty do kwot: **1 103 zł** za okres 2012 i 2013 r., **1 128 zł** za okres 2014 r. i 2015 r. oraz do kwoty **2 152 zł** za okres 2016 r. i na przyszłość. Różnica wynika, jak to już wyżej zaznaczono, z różnych cen kosmetyków pielęgnacyjnych w tych okresach, a od 2016 r. ponadto dochodzi uśredniony miesięcznie koszt wymiany protezy i leja silikonowego, co do którego to kosztu za okres wcześniejszy żądanie podwyższenia renty jest niezasadne, gdyż jak przyznała powódka koszty te zostały jej przez pozwanego zwrócone. Dla wyczerpania tego wątku trzeba wskazać, że wydatki związane w protezę są częściowo refundowane przez NFZ. Ustalony limit powodują jednak, że refundacja nie pokrywa pełnych kosztów - np. zakup pończoch kikutowych rocznie pokrywany jest tylko do limitu 240 zł, choć faktyczny koszt to 570 zł. Jeszcze bardziej znikoma refundacja w przypadku powódki dotyczy samej protezy - limit wynosi 1 800 zł, co przy koszcie oscylującym wokół 30 000 zł jest praktycznie nieodczuwalne. Stąd też w ocenie sądu zasadne było ujęcie w podwyższonej rencie pełnych wydatków.

Oceniając, czy w stosunku do 2006 r. doszło do zmiany stosunków w zakresie zwiększonych potrzeb powódki trzeba jeszcze mieć na względzie, że powódka wymaga regularnej rehabilitacji. Jest jej ona niezbędna dla powstrzymania zaniku mięśni kikutowych, jak i dla wzmocnienia mięśni kręgosłupa, przekłada się ona na zmniejszenie bólu, jak i na komfort poruszania w protezie. Jak wynika z przesłuchania powódki powinna ona poddawać się rehabilitacji jak najczęściej, a raz w roku wyjeżdżać na turnusy rehabilitacyjne. Obiektywna ocena potrzeb powódki w tym zakresie wynika z opinii biegłej z zakresu rehabilitacji - jest to rehabilitacja ambulatoryjna 2 razy w roku, przysługująca w ramach NFZ, (z tym że korzystanie z publicznej rehabilitacji wiąże się z okresem oczekiwania na zabiegi 2-4 miesiące, co jednak w przypadku powódki nie ma znaczenia, nie jest ona bowiem rehabilitowana w trybie pilnym) oraz rehabilitacja na turnusach, którą biegła uważa za uzasadnioną raz na 2-3 lata, jednak sama powódka korzysta z niej przy pomocy rodziny nawet częściej niż raz w roku. Jak wskazuje powódka, lekarz ortopeda zaleca jej wyjazd na

turnus raz w roku. Przyjmując za miarodajny wymiar wskazany obiektywnie przez biegłą, ale w jego dolnej granicy (zblizając tę ocenę do zaleceń lekarza powódki) oraz przyjmując koszt takiego turnusu na poziomie 3 000 zł (wskazany przez powódkę, a jednocześnie z dolnego zakresu wskazanego przez biegłą), uwzględniając możliwość dofinansowania przez PFRON w 25% otrzymujemy miesięczną uśrednioną kwotę rzędu ok. 90 zł (3000 zł - 25% , /: 24 m-ce). Odnośnie rehabilitacji ambulatoryjne sąd uznał - za opinią biegłej - że powódka może z niej korzystać w ramach NFZ w wystarczającym wymiarze 2 razy w roku.

Oceniając zatem łącznie zwiększone potrzeby powódki w okresie objętym pozwem do w/w kwot należy doliczyć 90 zł z tytułu uśrednionych na miesiąc kosztów rehabilitacji na turnusach. Otrzymujemy zatem odpowiednio kwoty: 1 193 zł, 1 218 zł oraz 2 242 zł. Mając nadto na uwadze, że w wyroku z 2006 r. został ustalony 10% stopień przyczynienia się powódki do wypadku i szkody, w/w kwoty należy pomniejszyć o ten wskaźnik, a zatem otrzymamy: kwotę 1 073 zł za okres 2012-2013 r., kwotę 1 195 zł za okres 2014-2015 r. oraz kwotę 2 242 zł za 2016 r. i na przyszłość, przy czym z uwagi na związanie sądu granicami żądania (art. 321 § 1 k.p.c.) za ten ostatni okres zasądzić można kwotę 1 424 zł. Do takich też kwot sąd podwyższył rentę wypłacaną powódce w kwocie 769,50 zł na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dn. 26 maja 2006 r. zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone, gdyż powódka nie wykazała, aby jej potrzeby wzrosły ponad kwoty podwyższenia, a w zakresie kosztów wymiany protezy i leja silikonowego, choć potrzeby te niewątpliwie istniały (i w tym zakresie doszło do zmiany stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c. w stosunku do 2006 r.), to zostały przez pozwanego zaspokojone, co przyznała sama powódka.

Dla wyczerpania rozważań trzeba jeszcze zauważyć, że pozew wniesiony został w marcu 2014 r., obejmował jednak żądaniem podwyższenia renty także okres wcześniejszy - od 1 stycznia 2012 r. Pogląd, zgodnie z którym dopuszczalna jest zmiana wysokości renty na podstawie art. 907 § 2 KC także w odniesieniu do świadczeń należnych i spełnionych w okresie poprzedzającym wytoczenie powództwa, budzi wątpliwości w doktrynie (szczegółowo na ten temat: komentarz do art. 907 k.c. pod red. K. Osajdy, wydanie 16, 2017 r., system inf. prawnej Legalis). W judykaturze jednak przeważa stanowisko dopuszczające możliwość podwyższenia renty również za okres poprzedzający wytoczenie powództwa. Za takim stanowiskiem wypowiedział się SN m.in. w następujących orzeczeniach: wyr. SN z 7.2.2012 r., I PK 105/11. L.: wyr. SN z 3.8.2011 r., I PK 36/11, OSNAPiUS 2012, Nr 19-20, poz. 239; wyr. SN z 21.1.2004 r., IV CSK 358/02. L.; uchw. SN z 6.8.1991 r., III CZP 66/91, OSP 1992, Nr 5, poz. 102; wyr. SN z 15.4.1972 r., II PR 48/72, OSNCP 1972, Nr 9, poz. 171; wyr. SN z 3.3.1972 r., II PR 423/71. OSP 1973, Nr 2, poz. 30; wyr. SN z 17.3.1972 r., II PR 26/72, OSP 1972, Nr 11, poz. 211; wyr. SN z 19.1.1972 r., II PR 406/71, OSNCP 1972, Nr 7-8, poz. 139; wyr. SN z 10.2.1968 r., II PR 510/68, niepubl.). Wynikające z orzecznictwa ograniczenia możliwości zmiany wysokości (lub czasu trwania) renty za okres wcześniejszy dotyczą tego, że zmiana nie może sięgać dalej wstecz niż data, w której doszło do zmiany stosunków stanowiącej przesłankę zastosowania art. 907 § 2 KC (por. wyr. SN z 10.2.1968 r., II PR 510/68, niepubl.: wyr. SN z 14.11.1972 r., II PR 185/72, L.), niż 3 lata (termin przedawnienia roszczenia o świadczenia okresowe - art. 118 k.c. - wyr. SN z 18.4.1972 r., II PR 46/72, OSNCP 1972, Nr 11, poz. 203) ani data ostatniej zmiany wysokości renty dokonanej prawomocnym orzeczeniem albo ostatniej zmiany wysokości renty dokonanej na podstawie ugody pomiędzy stronami (por. uchw. SN z 5.11.1987 r., III CZP 63/87, OSNCP 1989, Nr 4, poz. 60; wyr. SN z 28.11.1972 r., III PRN 94/72, OSNCP 1974, Nr 2, poz. 22; uchw. SN (7) z 18.10.1972 r., III PZP 25/72, OSNCP 1973, Nr 3, poz. 38; wyr. SN z 19.1.1972 r., II PR 406/71, OSNCP 1972, Nr 7-8, poz. 139). Żadne z tych ograniczeń nie znajdują zastosowania w przedmiotowej sprawie (kwestia zróżnicowania zmiany stosunków na przestrzeni czasu objętego żądaniem pozwu, tj. w zakresie kosztów pielęgnacji kikuta, została przez sąd uwzględniona). Na marginesie można wskazać, że pozwany nie kwestionował raczej samej możliwości żądania (i uwzględnienia przez sąd) zmiany renty także za okres poprzedzający wytoczenie powództwa. Co do zasady zatem żądanie powódki także za okres już od 1 stycznia 2012 r. była uzasadnione.

Uwzględniając częściowo żądanie powódki do co wysokości sąd przyjął, że podwyższona renta winna być płatna co miesiąc do 10-go dnia miesiąca, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności, tak jak zostało to ustalone w pierwotnym wyroku z 2006 r. Okoliczność jednak, że żądanie powódki, uwzględnione częściowo przez sąd, obejmuje okresy, które do chwili wytoczenia powództwa jak i wyrokowania już upłynęły, rzutuje na sposób naliczania tych odsetek. Pozwany wypłaca! powódce rentę na podstawie prawomocnego

wyroku sądowego, określającego wysokość tej renty. Skorzystanie z prawa do żądania zmiany wysokości renty, w tym wypadku podwyższenia tej wysokości, jest uprawnieniem powódki, z którego nie musi korzystać, może to też zrobić w dowolnej chwili. Sytuacja zobowiązanego do wypłaty renty jest więc analogiczna jak sytuacja dłużnika, który ma spełnić świadczenie o nieokreślonym z góry terminie płatności. Wymagalność takiego świadczenia, a w konsekwencji także i możliwość naliczania odsetek za ewentualne opóźnienie, pojawia się niezwłocznie z chwilą wezwania dłużnika do wykonania tego świadczenia (art. 455 k.c). Podobnie jest w sytuacji żądania podwyższenia renty - nie można wymagać od ubezpieczyciela, aby wypłacił osobie uprawnionej wyższą rentę w chwili, gdy osoba ta jeszcze się o to nie upomniała, w konsekwencji nie można uznać, że pozwany jest opóźniony ze spełnieniem tego świadczenia (w zakresie kwoty podwyższenia), a więc nie może być obciążony odsetkami od tej kwoty za okres od dnia 11-go każdego miesiąca do chwili otrzymania wezwania do podwyższenia renty. W przedmiotowej sprawie takie wezwanie powódka sformułowała pismem z dnia 15 października 2012 r., wysłanym do pozwanego dnia 22 października 2012 r. Nie została wykazana konkretna data doręczenia tego pisma pozwanemu, jednak niewątpliwie dotarło ono przed dniem 30 października 2012 r., w tej bowiem dacie sformułował na nie odpowiedź (wezwanie do uzupełnienia zgłoszenia). Ponieważ w swoim piśmie powódka nie tylko zażądała podwyższenia renty do kwoty, w której mieści się żądanie pozwu, ale też wskazała na te same okoliczności, uzasadniające w⁷ ocenie powódki zmianę stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c., co w niniejszej sprawie, należy uznać, że odsetki od rat wymagalnych przed dniem 30 października 2012 r. rozpoczynają swój bieg najpóźniej od tej właśnie daty.

Z powyższych względów orzeczono jak w wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlegała oddaleniu.

W pierwszej kolejności podnieść należy, iż orzeczenie sądu I instancji jest prawidłowe. Sąd prawidłowo ustalił stan faktyczny oraz właściwie zastosował przepisy zarówno procesowe jak i prawa materialnego.

Wobec sformułowania przez skarżącą zarzutu naruszenia przepisów postępowania, należało odnieść się do niego w pierwszej kolejności, gdyż wnioski w tym zakresie z istoty swej determinują rozważania co do pozostałych zarzutów apelacyjnych, bowiem jedynie nieobarczone błędem ustalenia faktyczne, będące wynikiem należyście przeprowadzonego postępowania mogą być podstawą oceny prawidłowości kwestionowanego rozstrzygnięcia w kontekście twierdzeń o naruszeniu przepisów prawa materialnego.

Sformułowany przez pozwaną zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest chybiony. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga bowiem wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, tylko to bowiem może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy wskazał w ocenie materiału dowodowego na jakich dowodach oparł poczynione ustalenia. Stan faktyczny był, co do zasady, bezsporny. Sąd oparł się na opinii biegłego, która nie była zakwestionowana i na zeznaniach świadków i powódki, których opis wskazuje na ich pełną wiarygodność. Sąd Rejonowy oparł się również na dokumentach załączonych do akt.

Zatem nie można uznać, że Sąd I instancji nie rozważył zebranego materiału dowodowego w sposób wszechstronny czyli z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu i mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Wnioski wyprowadzone przez Sąd meriti co do oceny zaofiarowanych dowodów również nie są obarczone błędem i prowadzą do prawidłowego ustalenia stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Skarżąca w oparciu o powołany wyżej przepis zarzuciła Sądowi I instancji, że nieprawidłowo przyjął, iż przyznana kwota renty jest adekwatna do aktualnych potrzeb powódki, gdy tymczasem błędnie ustalono ilość potrzebnych turnusów rehabilitacyjnych uznając, iż Powódka winna uczestniczyć w turnusie rehabilitacyjnym raz na 2 lata, jednakowoż z opinii biegłej sądowej z zakresu rehabilitacji dr n. med. G. B. wynika, iż wskazane jest korzystanie przez Powódkę z turnusów rehabilitacyjnych raz na 2-3 lata. Nadto naruszył przepis

prawa procesowego, art. 233 k.p.c. mającego istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów i nieuwzględnieniu opinii biegłej sądowej z zakresu rehabilitacji dr n. med. G. B., z której wynika, iż potrzeby Powódki w zakresie kosztów przeznaczonych na leki nie uległy zwiększeniu względem zasądzonej kwoty wyrokiem z 2006 roku (100,00 zł), tymczasem gdy uległy one zmniejszeniu do kwoty 23,88 zł, co nie zostało uwzględnione w wyroku. Skarżący zarzucił również naruszenie przepisów prawa procesowego, art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz dowolną a nie swobodną ocenę dowodów pozostającą w sprzeczności z doświadczeniem życiowym, polegającą na przyznaniu wiarygodności zeznaniom powódki i zasądzeniu wskazanej przez stronę powodową kwoty z tytułu podwyższonej renty na zwiększone potrzeby, gdy tymczasem z przedstawionych przez Powódkę faktur wynikają inne wartości niż wskazane w uzasadnieniu wyroku.

Podnieść należy, iż nie zrozumiałe są stwierdzenia zawarte w apelacji pozwanego zakładu ubezpieczeń wskazujące, że stan zdrowia powódki uległ poprawie. Biorąc pod uwagę zebrany w sprawie materiał dowodowy stan powódki nie uległ poprawie, zaś jej potrzeby uległy powiększeniu, bez wątplenia wzrosły również ceny leków oraz koszty związane z rehabilitacją, opieką osób trzecich. Zwiększone potrzeby powódki wynikają z konieczności systematycznej pielęgnacji (stosowania płynu odkażającego, olejku regeneracyjnego i kremu przeciw potliwości), napraw eksploatacyjnych protezy, rehabilitacji dwa razy w roku (przeprowadzanej w specjalistycznych placówkach przeciwdziałającej zmianom zanikowym i zwyrodnieniowym narządów ruchu wynikającym z zaburzeń bilansu mięśniowego kończyny dolnej lewej oraz statyczno-dynamicznych kręgosłupa spowodowanych patologicznym chodem), korzystania z pomocy osób trzecich z powodu ograniczeń w długotrwałym staniu i chodzeniu, w częstych zmianach pozycji ułożenia owych ciała, w przenoszeniu ciężarów przekraczających 1/20 wagi ciała (3kg). Na marginesie wskazać należy, iż brak faktur nie świadczy jeszcze, że powódka nie ponosi określonych kosztów.

Reasumując, skarżący podnoszący zarzut z art. 233 § 1 k.p.c. powinien wskazać jakie kryteria oceny Sąd naruszył przy ocenie konkretnych dowodów uznając ich wiarygodność lub odmawiając im takiego charakteru (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, Lex nr 52753). W ocenie Sądu Okręgowego skarżąca nie wskazała konkretnych naruszeń w tym zakresie. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś wszelkie podniesione w tym zakresie w treści apelacji zarzuty stanowią w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobarczonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji.

Ze względów wskazanych powyżej za nieuzasadnione należy również uznać zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego:

-art. 232 k.p.c. poprzez wydanie wyroku zasądającego roszczenie, mimo iż Powódka nie udowodniła, że roszczenie w dochodzonej wysokości jej przysługuje, a to na niej spoczywał ciężar udowodnienia faktu, z którego wywodzi skutki prawne oraz;

- art. 245 k.p.c. poprzez uwzględnienie przez Sąd faktur pro forma oraz faktur zaliczkowych, które nie mogą stanowić podstawy wyrokowania, gdyż nie stanowią potwierdzenia, iż Powódka w rzeczywistości poniosła koszty wskazany w w/w dokumentach, a są jedynie dowodem iż dama rzecz(usługa) tyle kosztuje aniżeli Powódka poniosła takie koszty.

Skarżący zarzucił nadto błędną wykładnię art. 907 § 2 k.c. poprzez uznanie, iż od czasów wyrokowania w 2006 roku zwiększyły się potrzeby powódki w zakresie pomocy osób trzecich, tymczasem gdy zakres pomocy uległ zmniejszeniu, gdyż Sąd Okręgowy w Łodzi w 2006 roku ustalił pomoc osób trzecich w wymiarze 3 godzin dziennie, a Sąd Rejonowy dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi w 2017 roku uznał, iż Powódce potrzebna jest nadal pomoc osób trzecich, jednakże w wymiarze 2 godzin dziennie oraz przyjęcie zbyt wysokiej stawki w wysokości 10 złotych za godzinę, gdy tymczasem Powódka nie potrzebuje specjalistycznej i wykwalifikowanej opieki osób trzecich, lecz jedynie wsparcia w codziennych czynnościach, w których pomaga Powódce rodzina i sąsiadka. Nadto pozwany zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, art. 444 § 2 k.c. poprzez wliczenie na poczet renty na zwiększone potrzeby takich składników jak wymiana protezy i leja silikonowego, gdy tymczasem protezy i leje silikonowe podlegają refundacji na podstawie

przedstawionych faktur, lecz nie mogą być zakwalifikowane jako składnik renty, gdyż nie należą do świadczeń tzw. "cyklicznych"

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że Sąd I instancji w dokonanej wykładni nie naruszył powołanych w uzasadnieniu apelacji kryteriów, a orzeczenie było prawidłowe co do wysokości zasądzonych kwot z tytułu renty. W efekcie należało dojść do przekonania, że zarzuty apelacji są całkowicie nietrafne. Wypada zauważyć, że podniesiony zarzut naruszenia prawa materialnego w istocie nie tyle dotyczy wykładni powołanych przepisów, co jest polemiką z oceną Sądu Rejonowego w zakresie wysokości przyznanej renty. Ustalanie wysokości renty jest kwestią trudną i zależy od wielu czynników i w każdym przypadku wymaga indywidualnego podejścia i analizy okoliczności sprawy. Przy czym Sąd orzekając o podwyższeniu renty jest władny ustalać jej wysokość w oparciu o całokształt zebranego materiału dowodowego. Ze względu na specyficzny charakter zasądzanego świadczenia, aby skutecznie zakwestionować wysokość zasądzonej renty, pozwana powinna wykazać, że jest ono wyraźnie nieproporcjonalna. W ocenie Sądu Okręgowego skarżąca nie podołała temu zadaniu.

Tymczasem Sąd I instancji rozstrzygając o przyznanej kwocie renty działał w oparciu o szczegółową analizę dowodów. Okoliczności sprawy rozważył wszechstronnie, a orzeczenie zostało uzasadnione w sposób nie budzący wątpliwości co do motywów rozstrzygnięcia jak i jego zasadności. Zatem rozstrzygnięcie zostało uzasadnione w sposób prawidłowy, a ocena wysokości odpowiedniej sumy jaką przyznano powódce jest jak najbardziej przekonująca. Sąd Okręgowy nie dopatrył się w przedmiotowym rozstrzygnięciu naruszenia przepisów prawa procesowego ani materialnego (w tym również art. 6 k.c.), a co za tym idzie zarzuty podniesione w apelacji są chybione. Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w pkt 1 sentencji na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., zasądzając na rzecz powoda koszty zastępstwa procesowego

w postępowaniu apelacyjnym. O wysokości wynagrodzenia orzeczono na podstawie § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015 poz. 1800 ze zm.)